

РЕШЕНИЕ

№ 2077

гр. София, 25.04.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ГО I ВЪЗЗИВЕН БРАЧЕН СЪСТАВ, в публично заседание на трети април през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Е. Александрова

Членове: Катя Хасъмска
Таня Кандилова

при участието на секретаря Кристина П. Г.
като разгледа докладваното от Е. Александрова Въззивно гражданско дело
№ 20221100510660 по описа за 2022 година

и за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по чл. 258-273 ГПК.

Образувано е по въззивна жалба на Е. Ц. К., с която се обжалва изцяло Решение № 20224294 от 13.10.2020 г., постановено по гр.д.№ 80947/2018 г. на СРС, 89 състав, с което е отхвърлен предявеният от нея срещу С. Я. Н., иск с правна квалификация чл. 23, ал. 1 от СК - за признаване за установено по отношение на ответника, че ищцата е изключителен собственик на АПАРТАМЕНТ №9, находящ се в гр.София, СО, р-н „Подуяне“, ж.к. „Сухата река“, ул. „*****“, осъдена е ищцата да заплати на ответника 500 лева, разноски, а нейното искане за разноски е оставено без уважение.

Във въззивната жалба се твърди, че решението е неправилно постановено при съществени нарушения на материалния закон, съдопроизводствените правила и необоснованост, като са изложени съображения. Моли се да бъде отменено, като е заявена претенция за разноски.

Отделно от това е подадена и въззивна жалба от Е. Ц. К., с която се обжалва изцяло Решение № 20175581 от 20.08.2021 г., поправено с Решение № 20045323/29.06.2022 г., и двете постановени по гр.д.№ 80947/2018 г. на СРС, 89 състав, като Решение № 20175581 от 20.08.2021 г. е постановено в производство по чл. 250 ГПК, с което е отхвърлен предявеният от нея срещу С. Я. Н., иск с правна квалификация чл. 23, ал. 2 от СК - за признаване за установено по отношение на ответника, че ищцата е изключителен собственик на АПАРТАМЕНТ №9, находящ се в гр.София, СО, р-н „Подуяне“, ж.к. „Сухата река“, ул. „*****“, вследствие на частична трансформация на нейни лични средства.

Във въззивната жалба се твърди, че решението е неправилно постановено при съществени нарушения на материалния закон, съдопроизводствените правила и

необоснованост, като са изложени съображения. Моли се да бъде отменено, като е заявена претенция за разноски.

Постъпило е и допълнение към въззивните жалби от Е. К., с което сочи, че изцяло поддържа въззивните си жалби срещу решение от 13.10.2020 г. и срещу решение от 29.06.2022. Моли се да бъдат отменени на основания в цитираните жалби.

В открито съдебно заседание, проведено пред настоящата инстанция, процесуалният представител на въззивницата pledира за отмяна на обжалваните решения, както и за постановяване на ново решение по съществото на спора, с което да бъдат уважени предявените иски като доказани и основателни. Претендира разноски.

С оглед предоставената ѝ възможност, въззивницата е депозирала и писмена защита.

Въззиваемата страна С. Я. Н. оспорва въззивните жалби и моли да бъдат оставени без уважение. Претендира разноски.

Въззивните жалби са допустими. Подадени са в срока по чл. 259, ал. 1 ГПК, от страна, имаща правен интерес от обжалването, и са срещу подлежащи на въззивно обжалване по силата на чл. 258 ГПК валидни и допустими съдебни актове.

Софийският градски съд, като прецени приетите относими доказателства по делото и обсъди становищата и възражения на страните, приема за установено следното:

С Решение № 20224294 от 13.10.2020 г., постановено по гр.д.№ 80947/2018 г. по описа на Софийски районен съд, 89^{-ти} състав, е отхвърлен предявеният от Е. Ц. К. срещу С. Я. Н., иск с правна квалификация чл. 23, ал. 1 от СК - за признаване за установено по отношение на ответника, че ищцата е изключителен собственик на АПАРТАМЕНТ №9, находящ се в гр.София, СО, р-н „Подуяне“, ж.к. „Сухата река“, ул. „*****“, в жилищна сграда-блок ***** в сградата на ЖСК Страж, с обща площ от 87.95 кв.м., заедно със зимнично помещение №1, с обща площ от 2.69 кв.м., заедно с 3.994% ид.ч. от общите части на сградата и толкова ид.ч. от отстъпеното право на строеж върху държавно дворно място съставляващо имот №184,185 и 215, кв.60 по плана на гр.София, местност Сухата река, вследствие на пълна трансформация на нейни лични средства в размер на 20084 лева /двадесет хиляди и осемдесет и четири лева/, придобити от сума от продажба на свой личен недвижим имот, придобит преди брака в размер на 10500 лева и подарена сума от майка ѝ в размер на 6000 лева и от сестра ѝ в размер на 4000 лева, като неоснователен; осъдена е ищцата да заплати на ответника 500 лева, разноски, а нейното искане за разноски е оставено без уважение.

С Решение № 20175581 от 20.08.2021 г., поправено с Решение № 20045323/29.06.2022 г., и двете постановени по гр.д.№ 80947/2018 г. на СРС, 89 състав, като първото е постановено в производство по чл. 250 ГПК, е отхвърлен предявеният от Е. Ц. К. срещу С. Я. Н., иск с правна квалификация чл. 23, ал. 2 от СК - за признаване за установено по отношение на ответника, че ищцата е собственик на АПАРТАМЕНТ №9, находящ се в гр.София, СО, р-н „Подуяне“, ж.к. „Сухата река“, ул. „*****“, в жилищна сграда-блок ***** в сградата на ЖСК Страж, с обща площ от 87.95 кв.м., заедно със зимнично помещение №1, с обща площ от 2.69 кв.м., заедно с 3.994% ид.ч. от общите части на сградата и толкова ид.ч. от отстъпеното право на строеж върху държавно дворно място съставляващо имот №184,185 и 215, кв.60 по плана на гр.София, местност Сухата река вследствие на частична трансформация на нейни лични средства, придобити от сума от продажба на свой личен недвижим имот, придобит преди брака в размер на 10500 лева и подарена сума от майка ѝ в размер на 6000 лева и от сестра ѝ в размер на 4000 лева, като неоснователен.

Във въззивната фаза на процеса не са събирани доказателства.

Във въззивната жалба на наведени доводи, че съдът не е обсъдил всички доказателства поотделно и в тяхната съвкупност и като резултат е достигнал до неверни

фактически и правни изводи.

На първо място се твърди, че СРС не е обсъдил Договор за заем от 05.05.1999 г./представен в о.с.з. проведено на 14.10.2019 г. и същият представен в оригинал в о.с.з. проведено на 13.07.2020 г./ от който, по твърдения на въззивницата, се установява, че на 05.05.1999 г. ищцата е предоставила в брой в заем на сестра си М.Ц.П. сумата в размер на 10 500 000.00 неденоминирани лева и Разписката за връщането на заема от 28.06.2002 г., от която се установява, че М. е върнала на ищцата взетата в заем сума в деня на сключване на сделката за покупко-продажба на процесния имот.

На второ място се твърди, че съдът не е обсъдил и показанията на св. С.П.А., дадени в о.с.з. проведено на 14.10.2019 г. и показанията на св. М.Ц.П., дадени в о.с.з. на 13.07.2020 г., както и че е изопачил показанията на св.Г.Т., като е приел, че „Свидетелката сочи, че е присъствала при връщането на заема, преди изповядване на сделката за покупка на процесния имот.“, като се излага, че свидетелката Т., не е давала такива показания, а в о.с.з. на 14.10.2019 г., е дала показания, че е присъствала на даването на заема от ищцата Е. на нейната сестра М..

Ето защо се твърди, че съдът неправилно не е установил доказаните за осъществени по делото факти и обстоятелства в резултат на което е достигнал и до нарушение на материалния закон — чл.23, ал.1 от СК.

Във въззивната жалба се твърди, че съдът неправилно е приел, че „В представеният договор за заем от 05.05.1999 г., както и в разписката за връщането му от 28.06.2002 г., не става ясно, нито с каква цел се дава сумата в заем, нито, че тази сума се връща, не само с цел да се погаси заема, а с цел единствено да се вложи в сумата за покупка на процесния апартамент“, защото ирелевантно за спора е с каква цел ищцата Е. К. е предоставила в заем на сестра си М. сумата от 10 500 000лв. неденоминирани лева, както и ирелевантно е за спора дали целта на сестрата на ищцата е била връщане на заема или и да се вложи сумата за покупка на процесния имот. Излага се, че съгласно чл. 240 от ЗЗД „С договора за заем заемотелят предава в собственост на заемателя пари или други заместими вещи, а заемателят се задължава да върне заетата сума или вещи от същия вид, количество и качество“, като законодателят не се интересува нито от целта на давания паричен заем, нито от целта за която ще се изразходва върнатата заета сума. Излага се също, че разпоредбата на чл.23, ал.1 от СК също не поставя изискване да се установи с каква цел е дадена заемната сума, нито поставя изискване при връщането на заемната сума същата да се върне с цел покупка на определено имущество, а релевантен въпрос за приложението на чл.23, ал.1 от СК е дали вложените средства имат личен произход.

На следващо се твърди, че съдът неправилно е приел, че „... Дори ищцата да е получила сумата от дадения заем, както и дарението от майка си в размер на 6000лв. и от сестра си в размер на 4000 лева, за това няма писмени

казателства“, тъй като тези изводи на съда са частично неправилни и не кореспондират със събрания по делото доказателствен материал, а именно договорът за заем от 05.05.1999 г. и от Разписката за връщането на заема от 28.06.2002 г., от която се установява, че М. е върнала на ищцата взетата в заем сума от 10 500лв. деноминирани в деня на сключване на сделката за покупко-продажба на процесния имот — 28.06.2002 г.

По отношение на получените от ищцата по дарение от майка ѝ суми в размер на 6000лв. и от сестра ѝ в размер на 4000лв. въззивницата твърди, че съдът неправилно търси писмени доказателства, като се сочи разпоредбата на чл.225 от ЗЗД „С договора за дарение дарителят отстъпва веднага и безвъзмездно нещо на дарения, който го приема, а дарението на движими имущества трябва да стане в писмена форма с нотариално заверени подписи или чрез предаване, а на ценни книжа - по надлежния начин за прехвърлянето им. Излага, че в случая ищцата е получила от майка си по дарение на сумата от 6000лв. и от сестра си по дарение сумата от 4000лв., чрез реално предаване на дарените суми, като е допустимо,

съгласно чл. 164, ал. 1, т. 3 ГПК установяване със свидетелски показания на договори на стойност над 5 000 лева, ако са сключени между съпрузи или роднини по права линия, по сребрена линия до четвърта степен и по сватовство до втора степен включително, като в случая дарението, извършено от сестрата на ищцата, е в размер на 4000лв., така че доказването му може да се извърши, както с писмени доказателства, така и със свидетелски показания, като същото не попада в ограниченията на чл.164, ал.1, т.3 ГПК относно допустимостта на свидетелските показания. Относно дарението, извършено от майката на ищцата в нейна полза, се сочи, че то попада в изключенията на чл. 164, ал. 1, т.3 от ГПК, съгласно която норма е допустимо да се установяват договори на стойност над 5000лв. между роднини по права линия със свидетелски показания и в този смисъл се сочи Решение № 64 от 09.05.2014 г. по гр. д. № 5569/2013 г. на Върховен касационен съд.

Във въззивната жалба се сочи още, че релевантният въпрос за приложението на чл.23, ал.1 от СК, е какъв е произходът на вложените средства, като относно установяване на произхода на вложените средства е допустимо същият да бъде установен и със свидетелски показания и законът не изисква в този аспект писмени доказателства, така както е приел СРС. Излага се, че съгласно константната практика на ВКС такива ограничения няма, като се цитира Решение № 150 от 8.05.2014 г. на ВКС по гр. д. № 4125/2013 г., IV г. о., ГК, докладчик председателят Б.Б. - „За преобразуването на лично имущество по чл. 23 СК правно значение имат влягането на средства при придобиването на вещта и източникът на вложените средства. В закона не е уредено общо ограничение за доказването на тези две групи факти със свидетелски показания.“ Цитира се и Решение № 701 от 15.11.2010 г. на ВКС по гр. д. № 65/2010 г., I г. о., ГК, докладчик съдията Л.Р. - „При ликвидиране съсобствеността между съпрузи след прекратяване на брака, приносът за придобиване на имущество придобито през време на брака може да се установява с всички допустими доказателствени средства, включително и свидетелски показания. Допустимо е, съгласно чл. 164, ал. 1, т. 3 ГПК установяване със свидетелски показания на договори на стойност над 5 000 лева, ако са сключени между съпрузи или роднини по права линия, по сребрена линия до четвърта степен и по сватовство до втора степен включително. Следователно, доказването на произхода на вложените при закупуване на недвижим имот средства може да бъде извършено и с гласни доказателства, още повече, ако се касае за близки роднини.“.

Ето защо във въззивната жалба се твърди, че от събраните по делото гласни доказателства - показанията на Св.А. и Св.П., безспорно е установен произходът на вложените при покупката на процесния недвижим имот средства - върнат заем в размер на 10500лв. от сестрата на ищцата и дарения от майката в размер на 6000лв. и сестрата в размер на 4000 лв. на ищцата, извършени непосредствено преди сключване на сделката относно процесния имот и извършеното плащане по сделката със същите средства, като в тази връзка се сочи, че съгласно Нот.акт, т.4, продажната цена е платена в брой **преди** изповядване на сделката и нотариалният акт има силата на разписка.

На следващо място във въззивната жалба се сочи, че неправилно и в противоречие с разпоредбата на чл. 22, ал. 1 СК, съдът в мотивите си е приел, че „ ..., няма изрично изявление към този момент и никой не твърди, че има, че сумите се даряват единствено на ищцата да закупи жилището за себе си, а не за закупуване на жилище изобщо, което би станало СИО.. „... Свидетелките не правят изявление, че при даряване на сумите, дарителките изрично са заявили, че ги даряват единствено на ищцата и само за покупка на апартамента, който да бъде само нейна лична собственост.. “ , „липсва доказателство ...целта и желанието на дарителите е била да дарят сумите единствено на ищцата с цел тя да закупи имота само за себе си, а не са действали със съзнание, че дават пари чрез нея да помогнат на семейството да закупи жилище.. “ и то без да са въведени от ответника тези твърдения, което според въззивницата е недопустимо, тъй като по делото не е бил спорен въпросът, че въпросните средства са дарени на ищцата, в тази връзка ответникът не е излагал твърдения, да счита, че средствата са дарени и на ищцата, и на него.

Излага се, че в подкрепа на това, че целта и желанието на дарителите е била да дарят сумите единствено на ищцата с цел тя да закупи имота само за себе си, са събраните гласни доказателства- показанията на св. С.П.А. и показанията на св. М.Ц.П., от които е установено, че при покупка на процесния апартамент ищцата е получила дарение от майка си В. и дарение от сестра си М., като волята на двете дарителки е била именно да дарят средствата на нея - ищцата, а не на семейството ѝ.

Сочи се, че договорите за дарение са сключени между ищцата и нейните майка и сестра, като съпругът - ответник изобщо не е присъствал нито на сделката дарение на парични средства чрез предаване, нито на последващата сделка покупко-продажба на недвижимия имот, от което, според въззивницата, следва, че е изразено съгласие само от ищцата да бъде надарена, не може да се приеме, че и съпругът ѝ, който не е страна по договора за дарение, придобива подареното.

В тази връзка се цитира разпоредбата на чл.22, ал.1 от СК „Вещните права, придобити преди брака, както и придобитите по време на брака по наследство и по дарение, принадлежат на съпруга, който ги е придобил.“, както и се сочи, че е налице трайна практика на ВКС по този въпрос, в която се приема за обичайно в подобни хипотези, че намерението на родителя, респективно сестрата, е да дарят своето дете, респ.своята сестра, но не и другия съпруг, а придобитото срещу прехвърлените права е изключителна собственост на този съпруг. Ако другият съпруг твърди, че е подарено и нему, негова е доказателствената тежест за тези твърдения, в случая обаче ответникът не твърди и не доказва такива обстоятелства, а съдът сам ги е въвел в предмета на спора, което е недопустимо. В този смисъл се цитират решения на ВКС - Решение № 156 от 8.07.2013 г. на ВКС по гр. д. № 1073/2012 г., III г. о., ГК, докладчик председателят Ц. Г., Решение № 727 от 23.11.2010 г. по гр. д. № 978/2010 г. IV г. о. ВКС Решение № 75 от 05.06.2018 г. по гр. д. № 3178 / 2017 г. на Върховен касационен съд, 2-ро гр. Отделение, Решение № 84 от 26.04.2016г. по гр.д. №4903/2015г. на I г.о., Решение №222 от 24.06.2011г. по гр.д.№ 982/2010г. на I г.о., Решение №81 от 15.03.2011г. по гр.д.№ 172/2010г. на П.г.о. и Решение №279 от 15.07.2010г. по гр.д.№ 529/2009г. на I г.о.

На следващо място във въззивната жалба са изложени доводи, че съдът неправилно е приел, че „... Не са представени доказателства и за това какви суми и от кого са заплатени във връзка с предвидените нотариални и други такси във връзка с придобиването на имота. ...“.. , като се сочи, че тези обстоятелства са абсолютно ирелевантни за спора и не са въвеждани от никоя от страните в предмета на делото, като по отношение на същите съдът не се е произнесъл и с доклада по делото, нито е указал на ищцата, че не сочи доказателства за тях с доклада с по реда на чл.146 ГПК.

В тази връзка се твърди, че независимо от обстоятелството, че тези факти са ирелевантни за спора, по отношение на заплатените такси при изповядване на сделката неправилни са изводите на съда, че липсват доказателства относно какви суми са заплатени, тъй като това се установява от съдържанието на самия Нотариален акт за продажба на недвижим имот № 172, том III, регистър № 6236, дело № 486/2002 г. по регистрите на нотариус С.Т..

Сочи се, че дори и да се приеме, че ищцата е заплатила изцяло разноските по сделката, които са общо в размер на 593.68 лв., то тогава разликата между платеното при придобиването на процесния имот /покупна цена и разноски/ и сумата получена от ищцата от върнат заем и дарения от майка ѝ и сестра ѝ, възлиза на сумата 177.16 лв. и представлява 0.86 % от цената процесния апартамент, както и че подобна разлика е незначителна по смисъла на чл. 23 СК, а е налице пълна трансформация на личното имущество на ищцата. В този смисъл се цитира Решение № 72 от 7.07.2017 г. на ВКС по гр. д. № 3056/2016 г., I г. о., ГК, докладчик съдията Г.М..

Изложени са доводи, че неправилно първоинстанционният съд е приел в мотивите

към решението си, че „...не може да се докаже по несъмнен начин, че именно с тези суми за които се твърди че са дарени от майката и сестрата и върнатия заем от сестрата, е заплатена сумата при закупуване на имота.“, тъй като се твърди, че по делото безспорно било установено с показанията на св. С.П.А. дадени в о.с.з. проведено на 14.10.2019 г. и показанията на св. М.Ц.П. дадени в о.с.з. на 13.07.2020 г., че ищцата е заплатила процесното жилище именно с 6000 лева, дарени

от майка й, 4000 лева, дарени от сестра й и 10500 лева, представляващи върнат от сестра й заем, като всичко това се случило в нотариалната кантора пред вратата на нотариуса, както и от същите св.показания се установило, че непосредствено след получаването на парите от майка си и сестра си, ищцата е заплатила продажната цена на продавача. В тази връзка се сочат показанията на св.А. „...Е. прие парите, които й дадоха сестра й и майка й. Тогава не

съществуваше практика сумите да се превеждат директно по банков път, а пред самата кантора на нотариуса се извърши и самото разплащане между купувача и продавача по отношение на сделката. С тези пари Е. плати апартамента - върнатия заем от сестра й и сумите, дарени от майка й и сестра й...“, в същият смисъл се твърди, че са и показанията на св.М. П. дадени в о.с.з. на 13.07.2020 г.

Излагат се също доводи, че СРС в нарушение на съдопроизводствените правила, като след като е отхвърлил иска за пълно преобразуване на лично имущество в придобития по време на брака недвижим имот, не е изпълнил задължението си да се произнесе за наличието на частично преобразуване. Сочи се, че при данни за личен принос чрез средства, дарени лично на ищцата и лични средства от продажба на лично имущество, ако съдът не е установил пълна трансформация, същият е длъжен да изследва наличието на по-голям принос в придобиването на вещното право и ако този принос не е незначителен, да определи и признае съответната част от вещното право за лична собственост, което първоинстанционният съд не е сторил, като в този смисъл се цитира Решение № 156 от 8.07.2013 г. на ВКС по гр. д. № 1073/2012 г., III г. о., ГК, докладчик председателят Ц. Г..

Наведени са доводи относно липсата на принос от страна на ответника при придобиване на процесното имущество, като се сочи, че първоинстанционният съд изобщо не е обсъдил показанията на свидетелките Т., А. и П., че по това време ответникът е бил задържан за дълго време в ареста в гр.Самоков, което от своя страна води до липсата на какъвто и да е било принос за придобиване на процесното жилище, както и не е обсъдил показанията на същите свидетелки, че Е. от почти 19-20-годишна се занимава с търговия и се издържа сама, като в този период е нямала никаква помощ от страна на съпруга си.

Настоящият съд намира от правна страна следното:

За основателността на иск за пълна трансформация на лично имущество следва да се установят следните предпоставки:

- 1) личен характер на имуществото или средствата, чрез които е придобита вещта или влога;
- 2) влагане на това лично имущество или парични средства за придобиване на вещта, правото върху вещь или влога-предмет на иска, като последните следва да са придобити изцяло срещу личното имущество или парични средства.

В настоящият случай е приложим СК от 1985 г. /отм./ тъй като моментът на придобивния способ е на 28.06.2002 г., по време на действието на СК от 1985 г.

Съгласно разпоредбата на чл. 20, ал. 1 СК /85-отм./ вещите, правата върху вещи и паричните влогове, придобити преди брака, както и вещите, правата върху вещи и паричните

влогове, придобити през време на брака по наследство и по дарение, принадлежат на

съпруга, който ги е придобил.

За да е налице лично имущество е необходимо процесното имущество да е придобито преди брака, придобито по наследяване или дарение. За да настъпи трансформация на лично имущество, по време на брак в законов режим на общност, е достатъчно с имущество, лична собственост, да бъде придобита собствеността върху друго имуществено благо. Уважаването на установителния иск по чл. 21 СК /1985-отм./ предполага съдебно установяване и потвърждаване при условията на пълно и главно доказване от страна на ищцата на обстоятелствата, че процесният имот е закупен през време на брака и с ответника на посочената в договора цена, както и че преди или по време на реализиране на сделката, същата е получила парични средства под формата на дарение, а в случая и на връщането на заема.

Настоящата съдебна инстанция намира, че изводите, до които е достигнал първоинстанционният съд, не кореспондират с фактическата обстановка по делото. Установено е, че процесният недвижим имот е придобит по време на брака на страните посредством възмезден придобивен способ /договор за продажба, сключен на 28.06.2002 г./.

Правилно първоинстанционният съд е намерил, че за да се приеме, че установената в чл. 20 СК от 1985г. /отм./ презумпция за съвместен принос е оборена, е необходимо да се установи пълно или частично преобразуване на лично имущество на някой от съпрузите при придобиването по смисъла на чл. 21, ал. 1 СК /85 отм./, като се установи, че средствата са лични или дарени на един от съпрузите, както и че именно дарената сума е действително вложена при покупката на процесния имот, т.е. че е необходимо доказване на произхода на средствата, с които е платена цената на имота при неговото придобиване.

Възприетата фактическа обстановка по делото е следната:

На 06.06.1996 г. Ц.П. и В. Н. /родители на Е. П. - ищца/ продали на ищцата недвижим имот – апартамент № 13, находящ се в гр. София, бул. *****, с площ от 68.61 кв.м., като си запазили правото на ползване заедно и поотделно, пожизнено и безвъзмездно /препис от нотариален акт – стр. 21 от първоинстанционното дело/.

На 09.10.1998 г. Е. П. /ищца/ и С. Н. /ответник/ сключили граждански брак. Гражданският брак е сключен по време на действието на СК /85 отм./.

На 05.05.1999 г. е сключен договор за продажба на гореописания апартамент № 13 от Е. П. на М.Ф. чрез нейния пълномощник С.Ф. за сумата от 12 000 000 млн. неденоминирани лева. /стр. 19 от първоинстанционното дело/. По време на този СК е наличен единствено законовият режим на общност, който обхваща вещни права и парични влогове, придобити по време на брака в резултат на съвместен принос, независимо от това на чие име са придобити – чл. 19 СК /85 отм./. Получената насрещна престация за продадения имот – сумата от 12 000 000 неденоминирани лева, макар и реализирана по време на брака, е лично имущество по смисъла на чл. 20 СК /85 отм./, тъй като според цитираната разпоредба вещите, правата върху вещи и паричните влогове, придобити преди брака, както и вещите, правата върху вещи и паричните влогове, придобити през време на брака по наследство и по дарение, принадлежат на съпруга, който ги е придобил. В настоящата хипотеза сумата от 12 000 000 неденоминирани лева представлява трансформирано предбрачно имущество, тъй като продаденият апартамент е бил лична собственост на ищцата, придобита преди брака. Поради това получените парични средства от ищцата като насрещна престация срещу прехвърленото имущество, са нейна лична собственост. Това обстоятелство се установява и от свидетелските показания на свид. Г.Т., която заявява: „Е. взе парите“.

На 28.06.2002 г. Е. П. – Н.а придобива процесния имот, обект на иска за трансформация – апартамент 9, находящ се в гр. София, р-н. Подуене, ж.к. „Суша река“, ул.***** ет. 5, чрез договор за продажба за сумата от 20084 лв. Към този момент е действал СК от 1985 г. – отм., поради което е приложим в настоящия правен спор.

Гражданският брак между страните по делото е прекратен с Решение № 8346 от 10.06.2016 г., постановено по гр.д. № 53838/2014 г. по описа на СРС, III ГО, 89-ти състав, влязло в законна сила на 02.07.2016 г.

Ищцата твърди, че е закупила процесното жилище изцяло с лични средства. Твърди, че е дала на заем на сестра си паричен заем на 05.05.1999 г. в размер на 10 500 000 лв. /неденоминирани лева/, които е придобила от продажбата на имота /апартамент № 13/ на същия ден, при уговорка да ги върне в срок до 4 г. от сключването на договора или при поискване от заемодателя. Твърди, че сестра ѝ е върнала тези пари непосредствено в деня на закупуването на процесния имот – 28.06.2002 г., а останалите пари за закупуването ѝ били осигурени чрез дарение от майка ѝ /6 000 лв./ и сестра ѝ – 4 000 лв.

По делото, в първото по делото заседание, е представен договор за заем между ищцата и нейната сестра - М. П. за сумата от 10 500 000 неденоминирани лева. На гърба на договора за заем е налична разписка за връщане на сумата -10 500 лв. ответната страна е оспорила датата и на двата документа.

Представените договор за заем и разписка за връщане на заема следва да бъдат обсъдени заедно с останалите доказателства по делото. Договорът за заем, сключен между М. П. /сестра на ищцата/ и ищцата, по съществото си представлява частен диспозитивен документ. Разписката за връщане на заетата сума представлява частен свидетелстващ документ, удостоверяващ факта на връщането и получаването на заетата сума. И двата документа изцяло кореспондират със събраните доказателства по делото. Договорът за заем и връщането, респ. получаването на сумата по него, се установяват и от показанията на свидетелите Г.Т., която заявява, че „Е. с тези пари със сестра ѝ направиха договор и ѝ даде заем 10 500 000 неденоминирани лева“ и С. А., която в о.с.з. заявява, че „Имотът беше купен от Е.. На сделката не присъстваше никой друг освен майка ѝ, която ѝ дари 6 хил. лв. и сестра ѝ, която ѝ предостави 10,5 хил., плюс допълнителни 4 хил., за да може се осъществи сделката“. Тези обстоятелства се потвърждават и от разпита на свид. М. П.-сестра на ищцата, проведен на 13.07.2020 г. От изложеното се доказва, че точно тези 10 500 лв., получени от продажбата на личното имущество на ищцата, са вложени в закупуването на процесния имот.

Ищцовата страна е доказала чрез свидетелски показания, че останалата част от сумата, която е вложена за имота, е с произход дарение от майката на ищцата и нейната сестра. Придобитите вещни права по време на брака със средства дарени на единия съпруг са негова лична собственост. Това обстоятелство се доказва със свидетелските показания на свид. А. „На сделката не присъстваше никой друг освен майка ѝ, която ѝ дари 6 хил. лв. и сестра ѝ, която ѝ предостави 10,5 хил., плюс допълнителни 4 хил., за да може се осъществи сделката“, както и на свид. М. П.. При това положение ищцовата страна установява, че една част от вложените средства – 10 500 лв. са получени от продажбата на нейно лично имущество през 1999 г., 4 000 лв. са дарени от сестра ѝ и 6 000 лв. са били дарени от майка ѝ. Стойността на закупения имот възлиза на сумата от 20 084 лв. по нотариален акт № 172, том 3, рег. № 6236, дело 486/2002 г. /стр. 15 от първоинстанционното дело/.

Действително, във връзка с представената от ищцата разписка, имаща характер на частен документ, за получаване на сумата от 10500 лв. /върнат заем от сестра ѝ М./, съгласно чл. 181, ал. 1 ГПК този документ има достоверна дата за трети лица от деня, в който е заверен, но от друга страна обаче, съгласно чл. 181, ал.2 ГПК, за установяване датата на разписки за извършено плащане, съдът може да допусне всякакви доказателствени средства, като има предвид обстоятелствата по делото. Достоверността на датата на разписка от 28.06.2002 г. /представена в заверено копие в о.с.з. на 14.10.2019 г. и в оригинал в о.с.з. на 13.07.2020 г./, се установява от показанията на св.М.Ц.П. и св.С.П.А., като разписката им е предявена в о.с.з. и същите са потвърдили, че това е разписката издадена от ищцата при връщане на сумата от сестра ѝ.

Ето защо настоящият съд намира, че до размера от 10500 лв. продажната цена на процесния имот е заплатена с изцяло лични средства на ищцата, получени при преобразуване на нейно лично имущество по смисъла на чл.21, ал.1 от СК от 1985 г./отм./ респ. чл.23, ал.1 от СК от 2009 г. - продажба на апартамент лична собственост придобита преди брака.

Отделно от това, от показанията на св. С. П.а А., дадени в о.с.з. пред СРС, проведено на 14.10.2019 г. и показанията на св. М.Ц.П., дадени в о.с.з. пред СРС на 13.07.2020 г., се установява, че при покупка на процесния апартамент ищцата е получила дарение от майка си В. в размер на 6000лв. и дарение от сестра си М.Ц.П. в размер на 4000лв., с които е заплатила другата част от продажната цена за процесния апартамент в размер на 9584.00лв. /девет хиляди петстотин осемдесет и четири лева/, тъй като тези суми са дарени от майката и сестрата на ищцата, то те съставляват нейно лично имущество по смисъла на чл.20, ал.1 от СК от 1985 г./отм./, респ.чл.22, ал.1 от СК от 2009г. В случая следва да се има предвид разпоредбата на чл. 164, ал. 1, т. 3 ГПК, съгласно която е допустимо със свидетелски показания да се установяват договори на стойност над 5000 лв. ако са сключени между съпрузи или роднини по права линия, по съребрена линия до четвърта степен и по сватовство до втора степен включително.

Съгласно практиката на ВКС - Решение № 150 от 8.05.2014 г. на ВКС по гр. д. № 4125/2013 г., IV г. о., ГК, докладчик председателят Б.Б. „За преобразуването на лично имущество по чл. 23 СК правно значение имат вложените средства при придобиването на вещта и източникът на вложените средства. В закона не е уредено общо ограничение за доказването на тези две групи факти със свидетелски показания. Ограничения за доказването на тези факти със свидетелски показания може да възникнат само поради формата, в която е сключена придобивната сделка за спорната вещ или поради формата, в която са удостоверени отделни факти във връзка със сключването или изпълнението на придобивната сделка.“, а съгласно Решение № 701 от 15.11.2010 г. на ВКС по гр. д. № 65/2010 г., I г. о., ГК, докладчик съдията Л.Р. „При ликвидиране съсобствеността между съпрузи след прекратяване на брака, приносят за придобиване на имущество придобито през време на брака може да се установява с всички допустими доказателствени средства, включително и свидетелски показания. Допустимо е, съгласно чл. 164, ал. 1, т. 3 ГПК установяване със свидетелски показания на договори на стойност над 5 000 лева, ако са сключени между съпрузи или роднини по права линия, по съребрена линия до четвърта степен и по сватовство до втора степен включително. Според ал. 2 на текста съгласието на страните за допускане на свидетелските показания по т. 3 трябва да бъде дадено изрично. Текстът обаче не намира приложение в случаите, когато целта на свидетелските показания не е да се докаже сключен договор, а се изяснява произхода на средствата вложени при закупуване на жилището.“

Следователно, доказването на произхода на вложените при закупуване на недвижим имот средства може да бъде извършено и с гласни доказателства, още повече, ако се касае за близки роднини, какъвто е и настоящия случай.

От тези свидетелски показания се установява също, че волята на двете дарителки е била именно да дарят средствата на нея - ищцата, а не на семейството ѝ. Видно от показанията и на двете свидетелки същите категорично установяват волята на дарителките да надарят именно ищцата Е., а не нея и съпругът ѝ. От показанията на тези свидетелски също така се установява, че съпругът на ищцата не е присъствал при сключване на сделката, поради което не е могъл и да приеме дарението на парична сума, което изключва въпроса „на кого са дарени сумите на ищцата или на семейството ѝ“.

Съгласно разпоредбата на чл. 225 ЗЗД, с договора за дарение дарителят отстъпва веднага и безвъзмездно нещо на дарения, който го приема, като дарението на движими имущества трябва да стане в писмена форма с нотариално заверени подписи **или чрез предаване**, а на ценни книжа - по надлежния начин за прехвърлянето им.

В настоящия случай договорите за дарение са сключени между ищцата и нейните майка и сестра, като съпругът - ответник изобщо не е присъствал нито на сделката дарение на парични средства чрез предаване, нито на последващата сделка покупко-продажба на недвижимия имот, от което следва, че е изразено съгласие само от ищцата да бъде надарена, не може да се приеме, че и съпругът ѝ, който не е страна по договора за дарение, придобива подареното. Съгласно разпоредбата на чл.22, ал.1 от СК „Вещните права, придобити преди брака, както и придобитите по време на брака по наследство и по дарение, принадлежат на съпруга, който ги е придобил.“. Налице е и създадена трайна практика на Върховния касационен съд по този въпрос, в която се приема за обичайно в подобни хипотези, че намерението на родителя, респективно сестрата, е да дарят своето дете, респ.своята сестра, но не и другия съпруг, а придобитото срещу прехвърлените права е изключителна собственост на този съпруг. Ако другият съпруг твърди, че е подарено и нему, негова е доказателствената тежест за тези твърдения, в случая обаче ответникът не е твърдяла и не е доказал такива обстоятелства. В този смисъл е практиката на ВКС постановена по реда на чл.290 от ГПК: Решение № 156 от 8.07.2013 г. на ВКС по гр. д. № 1073/2012 г., III г. о., ГК, докладчик председателят Ц. Г., където е прието, че „...когато родителите на единия съпруг безвъзмездно прехвърлят някакви права на низходящия си, то се предполага дарствено намерение по отношение само на този съпруг, а придобитото срещу прехвърлените права е изключителна собственост на този съпруг.“.

Настоящият съдебен състав намира, че по делото е установено с показанията на св. С.П.А., дадени в о.с.з. проведено на 14.10.2019 г. и показанията на св. М.Ц.П., дадени в о.с.з. на 13.07.2020 г., че ищцата е заплатила процесното жилище именно със средствата от 6000 лв., дарени от майка ѝ, 4000 лева, дарени от сестра ѝ, както и 10500 лева, върнат от сестра ѝ заем, като всичко това се е случило в нотариалната кантора пред вратата на нотариуса, както и от същите св.показания се установява, че непосредствено след получаването на парите от майка си и сестра си, ищцата е заплатила продажната цена на продавача, като това е станало преди самото изповядване на сделката от нотариуса, което се потвърждава и от записаното в нот. акт №172, том 3, дело 486/28.06.2022 г. по описа на нотариус С.Т., че продавачите са заявили, че са получили сумата в размер на 20084 лв. напълно и в брой от купувачката преди подписването на нотариалния акт, като нотариалният акт служи и като документ /разписка/ за получената/изплатена сума.

От друга страна ответникът е представил доказателства, че е упражнявал търговска дейност чрез редица дружества /ЕТ „С.-71-С. Н.“, „Младост“ ООД, „Д.-999“ ООД, но не е представил доказателства, които да установяват, че е печелил средства, с които да е било възможно да закупи процесния апартамент. От показанията на водения от ответника свидетел И.К. също не се установява какви средства е печелил ответникът към момента на покупката на процесния имот, като от показанията на разпитаните по делото свидетелки Т., А. и П. се установява, че по това време, когато ищцата е закупила процесния имот, ответникът е бил задържан за грабеж в Самоков. Настоящият съд не кредитира показанията на св. К. в частта им, в която същият сочи, че С. /ответникът/ е закупил апартамента с негови средства, защото същият свидетел заявява впоследствие, че знае от С., че той /ответникът/ е купил апартамента, т.е. за покупката на този апартамент знае единствено от споделено от ответника, но същият няма преки и непосредствени впечатления от каквито и да е действия, свързани с покупката на процесното жилище.

Правят впечатление и обясненията на самия ответник, дадени в о.с.з., проведено пред СРС на 14.10.2019 г., където същият веднъж сочи, че „апартаментът струваше 18-20 хил.

лева“ /лист 62, стр. 2-ра от първоинстанционното дело/, а впоследствие /лист 63, стр.1-ва/ заявява, че апартаментът струва много повече – 60-70 хил. лева, като не е уточнил конкретна сума.

С оглед изложеното настоящият съдебен състав намира, че предпоставките за пълна трансформация са изпълнени, а именно ищцата е доказала личен характер на средствата, чрез които е придобита вещта и влягане на тези парични средства за придобиване на вещта.

Ето защо, първоинстанционното решение като неправилно, следва да бъде отменено.

Съобразно изхода на спора, въззиваемата страна няма право на разноски, но такива се следват на въззивницата, като съдът осъжда въззиваемия да ѝ заплати сторени разноски по делото в общ размер на 5333.94 лв., от които 1130 лв. - адвокатско възнаграждение за първата инстанция, 3500 лв. – адвокатско възнаграждение за въззивната инстанция, 398.94лв. - държавна такса за образуване на делото пред първата инстанция, 18 лв. - преписи от исковата молба, 7 лв. – държавна такса за удостоверения и препис от искова молба, както и 280 лв.- държавни такси за въззивните жалби. Заплатеното адвокатско възнаграждение за първата и въззивната инстанция не е прекомерно, тъй като от една страна същото е съобразено с действителната правна и фактическа сложност на делото, а също и с разпоредбата на чл. 7, ал. 2, т. 4 от Наредба № 1 от 9 юли 2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения в редакцията ѝ към 23 Май 2017г., както и в редакцията ѝ към 4 Ноември 2022г., което съдът съобразява съобразно датите, на които са сключени Договор за правна защита и съдействие №14 от 14.10.2019 г. /лист 100 от първоинстанционното дело/ и Договор за правна защита и съдействие №3 от 03.04.2023 г. /лист 14 от в.гр.дело № 10660 от 2022 г. по описа на СГС/.

Така мотивиран, Софийският градски съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 20224294 от 13.10.2020 г., постановено по гр.д.№ 80947/2018 г. на Софийски районен съд, ГО, 89^{-ти} състав, както и Решение № 20175581 от 20.08.2021 г., поправено с Решение № 20045323/29.06.2022 г., и двете постановени по гр.д.№ 80947/2018 г. на Софийски районен съд, III ГО, 89^{-ти} състав, като вместо това постанови:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по отношение на С. Я. Н., ЕГН *****, че Е. Ц. К., ЕГН *****, е изключителен собственик на недвижим имот, представляващ **АПАРТАМЕНТ №9**, находящ се в гр.София, СО, р-н „Подуяне“, ж.к. „Сухата река“, ул. „*****, в жилищна сграда-блок ***** в сградата на ЖСК „Страж“, с обща площ от 87.95 кв.м., заедно със зимнично помещение №1, с обща площ от 2.69 кв.м., заедно с 3.994% ид.ч. от общите части на сградата и толкова ид.ч. от отстъпеното право на строеж върху държавно дворно място, съставляващо имот №184,185 и 215, кв.60 по плана на гр.София, местност „Сухата река“, **съставляващ** съгласно КК и КР на град София, одобрени със Заповед РД-18-4/09.03.2016 г. на ИД на АГКК, **самостоятелен обект в сграда с идентификатор № 68134.613.187.3.9**, с адрес на имота: град София, район Подуяне, ж.к. „*****, самостоятелният обект се намира в сграда № 3, разположена в поземлен имот с идентификатор № 68134.613.187, предназначение на самостоятелния обект: жилище, апартамент, брой нива на обекта: едно, посочена в документа площ: 87.95 кв. м., прилежащи части: зим. пом. 1 с площ от 2.69 кв. м. и 3.994% ид.части от общ. ч. на сградата, при съседни самостоятелни обекти в сграда: на същия етаж: 68134.613.187.3.10, под обекта: 68134.613.187.3.7, над обекта: няма, **поради пълна трансформация на нейни лични средства**, на основание чл. 21, ал. 1 СК /1985-отм./.

ОСЪЖДА С. Я. Н., ЕГН *****, да заплати на Е. Ц. К., ЕГН *****, сторени разноси по делото **в общ размер на 5333.94 лв.**, от които 1130 лв. - адвокатско възнаграждение за първата инстанция, 3500 лв. – адвокатско възнаграждение за въззивната инстанция, 398.94лв. - държавна такса за образуване на делото пред първата инстанция, 18 лв. - преписи от исковата молба, 7 лв. – държавна такса за удостоверения и препис от искова молба, както и 280 лв.- държавни такси за въззивните жалби.

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ искането на С. Я. Н., ЕГН *****, за присъждане на разноси.

РЕШЕНИЕТО може да бъде обжалвано пред Върховния касационен съд в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____